

ABRAHAM GAFNI

ur. 1926; Międzyrzec Podlaski

Miejsce i czas wydarzeń	Międzyrzec Podlaski, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, wybuch wojny, wejście Niemców

Wybuch II wojny światowej

Ja pamiętam dokładnie [wybuch wojny]. To było pierwszego września. Był... ja pamiętam, był deszcz, taki cienki deszcz, wtedy panowały w Polsce takie, są jeszcze nieraz, cały dzień ten taki cienki deszcz. Nie wiedzieliśmy co zrobić z tym, to było pierwszy dzień, to było... Ale coś wiedzieliśmy, że Polska była bardzo mocna republika i wszyscy wierzyli, że Niemcy nie zdobędą Polski w kilka dni. Nikt nie myślał o tym nawet. Ale po dwóch, trzech dniach widzieliśmy, że wszystko... nic nie jest, nie ma polskiej armii, nie ma nic. Ja pamiętam, że po kilka dniach tysiące ludzi z Warszawy zaczęli jechać do Rumunii. I oni przyjechali przez Międzyrzec. I jechali maszynami, i nie mieli benzyny, i zostawili te maszyny na ogrodzie, i jechali ja nie wiem jak. To było coś strasznego ten pociąg, to był taki chaos. I przechodzili przez Międzyrzec jakieś jednostki z polskiej armii i tą bronią rzucali, zostawili to i ubiegli nie wiem gdzie. To był straszny chaos. Ta propaganda sprzed wojny, polska propaganda była tak mocna, oni mówili, że mamy armię, mamy wszystko i nic nie będzie. To wszystko się... za kilka dni nic nie było.

[Czy moja rodzina nie chciała uciekać na wschód?] Chciała. Ale jak mogła, małe dziecko w domu, jak można jechać? Nie mieliśmy żadnej rodziny na wschodzie. Jak można tak? Mieliśmy zostawić babcię? Ona nie mieszkała z nami, ale ojciec codziennie chodził do niej. I inne rodziny. Kto ubiegł do wschodu, to tylko młodzi ludzie, mniej więcej dwadzieścia, osiemnaście lat, ci uciekli. Ale rodziny to... Jak można jechać?

Wiedzieliśmy, że [jak Niemcy wejdą to] będzie niedobrze, ale kto myślał o tym, że oni zrobią coś, co oni zrobili? Kto mógł myśleć o tym, że będzie coś tak strasznego? Gdyby wiedzieli, to by wszyscy uciekli, ale kto mógł wiedzieć takie rzeczy?

Data i miejsce nagrania	2006-12-19, Tel Awiw
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Beata Sobytkowska
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"